



ՄԷՎԱՏՏԸ ՄԻԻՆՏԵՐԻՃԷ

Էֆրեարը միւֆիտէ : — Բօմա քիլիսէսի : — Միս-
թըր Մուտի վարդ : — Բուժէի : — Հօմ մէքթէպին
սէնէվի իմթիհանը : — Պրուայի Աւետ. Հաւաքիչ ըն-
կերուծին նամ շիրքէթին պիր սէնէլիք հիսապընըն
խիւլասաւը : — Աֆիօն Գարահիսարընտան պիր մէք-
թուպ : — Նիկիտէտէն պիր մէքթուպ : — Թէֆսիր : —
Մատրաս : — Իւան : — 1873 իջին փաղար կիւնիւ
մէքթէպի տէրսէրի : — Գըթաի Անատոլուտա դալէպի
գահթ : — Փօլիմիզա հափատիսի : — Եւնի իւաթթը
հիւմայուն :

ԷՖԲԵԱՐԸ ՄԻՒՄԻՏԷ

ԷԼԻՆՏԷՔԻ ՓԵՆԷՐ ՕՆԻՔԻ ԵՐԼԱՐԳ-
տան էյի տիր :

Հիչ պիր վարդ քէնտի ճէմասթը-
նը թագպիւհ էթմէքտէն պիր ֆաիտէ
կէօրմէմիշ տիր :

Ալլահ Եօլտա կիտէնլէր իլէ տիր,
չէյթան իսէ Եօլտան սափանլար իլէ
տիր :

Պաղը քիմսէլէր այըպը կէթիրէն
կիւնահտան տէյիլ, կիւնահըն կէ-
թիրտիյի այըպտան դօրգարլար :

Չօդ տտէմլէր Եօլմուրթայա պէն-
դէրլէր. քէնտիլէրի իլէ (քիպր իլէ)
տօլու օլտուգլարընտան, պաշգա շէյ
դապուլ էտէմէլլէր :

Եյլիք էթմէքտէն իսէ, սէֆա
սիւրմէք իչիւն. զէնկիւնլիք իսթէմէք,
Քրիսթկոյանա Եադըլմաղ :

ԲՕՄԱ ՔԻԼԻՍԷՍԻ

Կէօրիւնիւր քի Բօմա քիլիսէսիին
մէպտէսի շու տուր :

« Բօմա քիլիսէսի տիւննայա էմր
էթմէլի, փափա քիլիսէյէ էմր էթմէ-
լի, ճիլլիթլէր տէ փափայա էմր էթ-
մէլի տիրլէր : »

ՄԻՍԹԸՐ ՄՈՒՏԻ ՎԱԻՉ

Լընտըն թայմը զաղէթասընըն սէօ-
զիւնէ նաղարէն, ալաֆրանկա յուլիս

12 փաղար կիւնիւ Լօնտրատա ֆէվգ
էլ առէ պիր մէճլիս օլտու : Պու մէճ-
լիստէն մէրամ շու իտի քի, քիլիսէ
չօպանլարը կէլիպ, միսթըր Մուտիին
Լօնտրատա չալըշտըրը էսնատէ քէն-
տիլէրիին Եալսօա ճէմասթլարընըն
նաիլ օլտուգլարը նիմէթը բուհանի-
յէտէն խապէր վէրսիլլէր : Մէճլիս ի-
չիւն թախսիս օլուհան տիվանիսանէ
ճէմիլլէթլէ ինճալընճ տօլու իտի, վէ
խայը միւթէպէր քիմսէլէրտէն մա-
տա, 700 դատար չօպան վէ վաիլ, 200
իւ Եալիսկոպոսական քիլիսէտէն օլտ-
րադ, հաղըր պուլուհտուլար : Եալընը
Լօնտրատան տէյիլ, ինկիլթէրրանըն
սաիր դըսմլարընտան կէլէն չօպան-
լար տաիս, միսթըր Մուտիին վաղ-
լարընտան էհալիլին բուհանիճէ ֆէվգ
էլ առէ իսթիֆատէ էթմիշ օլտու-
ղունու խալիսանէ թագրի էթտիլլէր :

Ամէրիգանըն նիւ Եօրք շէհրիին
հէման պիլ ճիւմէ չօպանլարը, իչ-
պու էօնիւմիւղտէքի կիւղ էսնասըն-
տա կիտիպ շէհըր մէզպուրտէ չալըշ-
մաղա միսթըր Մուտի տալէթ էթ-
միլլէր տիր :

ԲՈՒՄԷԼԻ

Աւետարեբըն միւէլիֆի Եադըն-
լարտա Էտիրնէ վէ Ֆիլիպպէ վէ Սա-
մօդօվ շէհրլէրինէ սիյահաթ էթմիշ
օլտալ, Թուրքիանըն մէզքիւր դըսմը
իւղէրինէ Աւետարեբի օգուլանլարա
ղիւտէ մուհարըէր մուլթատար մա-
լիւմաթը վէրիւր :

1. Բուժէլի տէմիր Եօլու իսթան-
պօլտան Պէլլօվայատէք էյի Եալըլ-
մըշ կէօրիւնիւր : Պաղըլարըն էֆրեա-
րընճա մէզքիւր Եօլ իսթանպօլտան
Էտիրնէյէտէք չօդ տօլալըլը տըր,
վէ պէօյլէ տօլալըլը Եալըլմասընա
հիչ լուղուճ Եօլ իքէն, Եօլուն ին-

չասընը թէահհիւտ էթմիշ օլանլար,
տէվլէթ իլէ միլ իւղէրինէ մուգալէ-
լէ էթմիշ օլտուգլարընտան, քէնտի
մէնֆաթլարը իչիւն Եօլու պէօյլէ
տօլալըլմըշտար տըր : Հալ պու քի
տէմիր Եօլունտան կէչէճէյի սէմթ օ-
վալարտան, թէփէլէրտէն վէ տաղար-
տան իպարէթ օլմայըպ, կիտէրէք
Եիւքսէլիք Եօղուշ օլտուղունտան,
տէմիր Եօլունտան Եօղուշ Եօղարը
տիւղիլիթմէսի իսէ մուհալ դապիլին-
տէն օլտուղունտան, Եօլու տէօնէ
տէօնէ չըգարմագտան պաշգա չա-
րէ Եօղ ուտու : Էտիրնէտէն Էօթէ-
յէ Եօլ տիւղ տիւր : Տէմիր Եօլունտան
Եալթաղը վէ քէօփրիլէրի սայրի հէր
Եէրտէ միւհքէմ Եալըլմըշտար. ա-
րապալար տաիս Եալիւճա պայաղը
իսէլէր տէ, Եօլմուլարը բահաթ կէօ-
թիւրիւրլէր, Ալմանեալը մէմուրլար
տէ իչլէրինէ մուգայէտ տիրլէր : Վա-
գա գալթարլար շիմտիքի հալտէ փէք
աղըր կիտէյօր իսէ տէ, Եօլար Սըրֆ
վէ Վիէնա Եօլարը իլէ պիլլէշտիք-
տէն սօնղրա, հալի իլէ տահա չա-
փուք սիւրմէք իլթիլա էտէճէք : Տէ-
միր Եօլունտա Էսէֆ օլունահադ պիր
շէյ վար իսէ մէվգիլլէրին քէօյլէր-
տէն վէ շէհրլէրտէն ագալլի Եարըմ-
շար սաաթ ուղտօ օլմասը տըր. պու
սէպէպտէն Եօլմուլար խայը պիհու-
տէ դահմէթէ վէ մէսարիֆէ տիւշար
օլմագտա տըրլար : Էվրօփատա վէ
Ամէրիգատա տէմիր Եօլարը էհալի-
նին սուհուլլէթի իչիւն շէհրլէրէ Եա-
ղըն կէչէրլէր. լաքին Բուժէլի տէ-
միր Եօլարընը Եալիւնլար, մէվգիլլի-
լէրէ Եաղըն օլան թօփրաղը սա-
թըպ Եէնի քէօյլէր վէ շէհրլէր ինչա
էթտիլմէք իչիւն մէվգիլլէրի էօյլէ
ուղադ պրագմըշ օլապիլլիլլէր : Լա-
քին հէր նէ հալ իսէ, պու տէմիր Եօ-

լուսնուն ֆախտէսի օլ սէմթէր իշխն վէք չօդ տուր, վէ պուսնուն մէն- ֆաաթը սէնէտէն սէնէյէ զկյատէ ա- չիքեար օլաճադ տըր :

2. Իսթանպուլտան Էտիքնէյէտէք արաղի զայրի մահաուլտար վէ գուս- րուգ, աղաճը վէ սուլու գըթ, էհա- լիսի վէ իշխնիմիշ եհրէրի տէ աղտըր : Լաքին Էտիքնէ իլէ Ֆիլիպպէ արա- սընտա օլան օլա էյի իշխնիմիշ վէ դա- յէթ մահաուլտար սըր, Թարլալար տա հէր եհրտէ էքիլէր իլէ սուլու օլաու- զունտան, մահաուլու խարմանա կէօ- Թիլմէք իշխն էքին սահիպլէրի ար- զու իլէ հիւքիւմէթտէն բուխսաթա պէքլէմէքտէ իտիլէր : Բուխսաթ կէ- ճիքտիլի հալտէ, եաղմաւրլար սըգլաչ- տըղը սէպէպտէն շայէտ մահաուլ պօ- զուլուր տէյիլ գօրգուլմագտա իտիլ :

3. Քէօյլէրին վէ գաաապալարն չօղու Անատուլուն զարպ Թարա- ֆընտաքի քէօյլէրտէն վէ շէհրլէր- տէն զկյատէ ֆագը հալինտէ տիր : Էվլէր ալչաք, տուվարլար սէվէտ կիպի չալըլարտան Էօրիւմիւշ վէ չա- մաւրլա ուրմանմըշ, չաթըլար իսէ օթ- լուգ վէ գամըլա Էօրթիւլիւ տիւր : Քիրէմիտի օլան էվ նատիր տիր : Պէօյիւք շէհրլէր պիլէ, Էպնիյէ ճիհէթի իլէ, Անատուլ շէհրլէրի- նին չօղունտան կէրի տիրլէր : Է- տիրնէնին պաղը կիւղէլ պինալարը վար իսէ տէ, շէհրին էքսէրի գըս- մը պինալարն պայաղըլըլը սէպէ- պինտէն վասի պիր քէօյէ պէնղէր : Ֆիլիպպէ շէհրի տահա էյի եափըմըշ տըր, մէվգիի տէ ալա տըր : 15,000 գատար Էհալիսի օլան Սամօգօլ սըհ- հաթ ճիհէթի իլէ Պաւլգարիթման շէհրլէրինին էն էյիտի տիր տէնիր : Տէնիլին սաթհընտան 3,000 ալա- գատար եիւքսէք օլուպ, պիր եա իքի սաաթ գատար իրադտա եիւքսէք տաղլարտան իհաթա օլունմուշ տուր, Պու տաղլարտան պաղըլարընըն իւս- Թիւնտէ պիւթիւն եաղ մէվսիմինտէ գար տուրուր : Պունտան Սամօգօ- վուն հալասընըն եաղ մէվսիմինտէ պիլէ սօղուգ օլմասը գօլայ աննաչը- րըր : Փաղաթ հալա իլէ սու էյի օ- լան եհրլէրտէ էհալի տէ սաղլամ օ-

լուր, սաղլըգ իսէ պու ալէմտէ ին- սան իշխն էն պէօյիւք իգալա տըր : Սամօգօլուն օվասընտա տէմիր մա- տէնի տէ չօգ եհրտէ պուլունուր, վէ իշխնտիլի հալտէ ալա տէմիր վէ- ըրի իսէ տէ, մատէնի երիտիպ չէքիճ- լէմէնին ուսուլի զայէթ գապա տըր :

4. Էսէֆէ շայան պիր շէյ պու տուր քի Բումէլինին հէման հէր ե- ընտէ գարըլար վէ գըղլար Թարլա- լարտա չալըլմաղա մէճպուր օլմուշլար տըր : Պունլար հէր կիւն կիւնէշ տօղ- մագտան գաղըպ, գաղմա, քիւրէք եա օրաղլարընը ալարագ, չօճուգու- ընը տա սըրթլայարագ Թարլայա կի- տէրլէր, վէ օրատա պաշ աչըք, եալըն այագ, ախամատէք չալըլարտան սօնղրա, եհմէյի Թէտարիք էթմէք ի- չիւն կէճ վաղըթ էվէ տէօնէրլէր : Փօճաթընը վէ չօլուգ չօճուգունու գայըմագ պիր գարը իշխն խայլը զահմէթ տիր, ֆագիլըլիլինտէն նաչի պիւթիւն կիւն գըրլարտա եալի չա- լըլմագ տօղրուսու պէտպալիլըրդ տըր :

ՀՕՄ ՄԵՔԹԵՊԻՆ ՍԵՆԵՎԻ ԻՄԹԻՀԱՆԸ

Պու իմթիհան ալաֆրանկա յուլիս 22 վէ 23 տէ Իւսկիւտարտա, էրքէք վէ նիտա Թայֆէսինտէն վէ օղլան վէ գըղ չօճուգլարտան իպարէթ խայլը ճէմիլէթ հաղըր պուլունտուղու հալ- տէ, իւհա իլէ տուա իլէ պաշլատը : Շայիրտան, կէնճ գըղլարա միւնա- սիպ սատէ էլալիսէ իլէ մէքթէպին նաղըրը վէ պաշ մուալլիմէսի օլան միւ Բաքէլէլինին հուղուրունտա էտէպ իլէ տուրմուշլար տըր :

Փէրշէմպէ կիւնիւնիւն իմթիհանըն- տա, Թէվարիսի մուգատտէսէ, Ինկ- լիլ լիտանը իլէ իլմի նէպտատաթ, իլմի հիւմէթի Թապիլիյէ, իլմի հիլիլէթ, իլմի քիմիա, իլմի հէնտէսէ, խարթալար իւ- ղէրինտէ իլմի պահօը հայաթը պէ- տէնիլէ, իլմի բաղամ վէ իլմի ճէպը, իլմի հիւքմէթի աղլիլէ վէ իլմի էտէպ, ինկիլիլ լիտանընըն սարֆը, Ֆրանսըղ լիտանը, վէ Արէպի հարուֆաթլէ Թիւրք լիտանը իւղէրինէ սիւալլէր օլտու : Ճուլմա կիւնիւ իսէ, շայիրտան Գրիստուսուն տաղտա էթտիլի վաղը էղպէրտէն ինկիլիլիլ օգուտուլար, պատէհու իլմի մանթըգ, Թէվարիսի

Թապիլիյէ վէ Էսքի Էրմէնիճէնին սար- ֆը իւղէրինէ սիւալլէր օլտու : Նի- հայէթ ինկիլիլ վէ Ֆրանսըղ շարիլէ- ընտէն պաղը գըսմլար էղպէրտէն օգուտուլարտան սօնղրա, փիլանօ վէ էրղանօն Թէսմիլի օլունան չալըլարը չալըպ, պու խուսուտա քէսպ էթ- տիլէրի հիւնէրի տալի կէօթէրտի- լէր : Շարիրտանը պու իւլում վէ ֆիւնսունուն ճիւմէսինէ օլան քեաֆի միգտար մալիւմաթը օնլարըն վէրտի- յի ճէվապլարտան աչիքեար օլտու : Օնլարըն Թալիմ ու Թէրպիլիյէտէ պէօյ- լէ իլէրլէմիշ օլմասը նէ գատար մէտ- հէ շայան իսէ, մուալլիմէլէրի օլան միւ Բաքէլէլինին, էհիլ սէնաաթ պիր միւլճէսսէմ Թաալիլիլիլին Թաշ եա օտուն փարչաթընը ինսան չէքիլիլէ Թահվիլ էթմէսի կիպի, պու շարի- տանըն ֆիլիլիլիլին պու տէրէճէ Թէրպիլիյէ կէթիլմիշ օլմասը տալի, օլ գատար մէտհէ շայան տըր :

Իմթիհանըն Էսնաթընտա շայիրտա- նըն էրղանօն չալըլարը իլէ Թէրէնիւմ էյիլէտիլէրի նաղմէլէր հաղրուունն մէմունիլէթիլի պիր գաթ տահա արթըրտը : Պատէհու Եղիսաթէթ Յո- վալիմէսան վէ Մարիամ Պօղոսեան նա- ման իլի գըղլար, մէքթէպին տէօրթ սէնէլիք միւտտէթիլի Թէքմիլ էթմիշ օլուպ, պէյաղ էլալիսէ վէ Էհիլ Թաճ- լար իլէ տիփլումալարընը սը : Վու- տուն էլինտէն ալտըլար : Իմթիհան- տան սօնղրա շայիրտան պաղլէյէ չը- գըպ, գըղ գըսմլարա ճաիղ օլան էտէպ իլէ պէտէն Թալիմէլիլին իճրա էթ- մէքլէ, սէյրէ տուրան զաթլարը մէմ- մուն գըլարըլար :

Նիհայէթինտէ հաղըրուն, գըղլա- րըն էլ հիւնէրի օլան իշխնիլի սէյր էտիպ, իսթէտիլէրինի տալի սա- Թուն ալտըգտան սօնղրա Թէշէք- քիւրլէրինի պէյան էտէրէք տաղըլ- տըլար :

Կ. Դ. ԳԱՐԻԷԼԵԱՆ Իւսկիւտար, 26 յուլ. 1875

ՊՐՈԻՍԱՅԻ Ա.Ի.Ե.Տ. ՀԱԻԱՔԻՉ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՆԱՄ ՇԻՐԲԵԹԻՒՆ 1874 ՍԵՊՏ. 26 ՏԱՆ 1875 ՅՈՒՆԻՍ 26 ՍԸՆԱՏԷՔ ՊԻՐ ՍԵՆԵՎԻ Է ՀԻՍՍԱԳԸՆԸ ԽԻԼԱՍԱՍԱԸ

	Ղը.	Փըյ.
Մէսարիֆ	66,521	» —
Իրատ	55,117	» 10
Պօրճ	51,205	» 50

Պու հիսապտա մէվճուտ օլան իրատ վէ մէսարիֆին Թաֆսիլաթը պաշա միւնա- սիպ պիր վաղըթտա իլան օլունաճաղ տըր : Գօմիսիօն Թարաֆընտուն Տ. Դ. Կ.

ԱՖԻՕՆ ԳԱՐԱՀԻՍԱՐԸՆՏԱՆ ՊԻՐ
ՄԵՔԹՈՒՊ

Պիլեճիքի Փօրթաղ օլլու Հաճի Սը-
թիին 19 ալտան պէրու շէհրիմիլտե
քիթապ սաթմադ վէ ինճիլ վաղ էթ-
մէքլէ ըուհանի վէ ճիսմանի չօգ է-
սէր պրադմըլ օլտուղու ամմէյէ մա-
լիւմ տիւր: Գարա Հիսարտա իքի սէ-
նէտէն պէրու վաղի օլան գահթ սէ-
պէպինտէն իսլամ վէ Քրիսթկան սէ-
ֆիլ ֆաղիրէր ամլըդտան էօլմէսին-
էր տէյիւ ինկիլզօմիսիօնու թարա-
ֆընտան ֆաղիրէրէ իսնէ օլմադ ի-
չիւն ճէման տէօրթիւզ լիւրա աղ օ-
լունուպ, իսլամ վէ էրմէնի ֆաղիրէ-
րինէ էքմէք, ետիստ պէտէլինէ փա-
րա վէրիլմէքտէ, խանլարտա քէյֆ-
սիլ վէ փէրուլան օլանլարտա իդ-
թիլզարնա կէօրէ էլլիստէ վէ պիր
միդտար խարճըլ վէրիլմէքտէ իքէն,
Հաճի Սըթին Բուսի մայիս 19 կիւ-
նիւ ֆաղիր քէյֆսիլզէրէ իսնէ տա-
ղըթմադ իչիւն ետիլարնա եաղլաշ-
մասընտա օնլարն իլլէթիւտէն պու-
լաշըպ, լայըդը ճէքիմէր էլ դօտու
իսէ տէ, յունիս 1 տէ փաղար կիւ-
նիւ ըուհունու թէյիլմէ էյլէտի: Մի-
սիսնէրէրիմիլ պուրատա պուլուն-
մատըղընտան, ճէնաղէյի քէնտի ա-
յինլէրի իւղրէ մէզարըլզարընտա տէֆն
էյլէսինլէր տէյիւ էրմէնի փաթաղա-
ընա թէյիլմէք տաիպ, թարաֆըմըլ-
տան վաճիպ օլանը էտա էթմէյէ սէօլ
վէրտիք իսէ տէ, փաթաղար միւթէ-
վէֆիանըն Փրօթէսթանթ օլտուղու-
նու պէհանէ էտէրէք, ճէնաղէյի գալ-
աղըմադ իսթէմէտիլէր, մէզարըլզա
կէօմիւլմէսի իչիւն տաիս աղալարա
միւրաճաթ էտէլիւմ տէյիւ պիղէ
իլթար էթտիլէր: Պանգար Օմանի-
յէ մէմուրու միւսիւ Պօրէլ Հաղիդա-
թը Հալէ վաղըֆ օլտուղունտա, քէն-
տիսի տաիս ճէնաղէնին էրմէնիլէր
թարաֆընտան գալաղըլմասընը միլ-
լէթին միւթէպէրլէրինտէն տիլէյիպ,
մաթլուպ օլունան աղչէնին քէնտի
թարաֆընտան վէրիլմէյինի պիլտի-
տի իսէ տէ, միւսիւ Պօրէլէ, «Պու իշ
աղըր տըր, ախլամ փաթաղար իլէ
իսթիշարէ էտիպ պիր գարար վէրի-
րիլ» տէյիւ ճէվապ վէրիլտի: Պու ա-
րատա իսնէ դօմիսիօնու աղալարն-
տան Հաճի Պօլի աղա ֆաթաղէնան
միւսիւ Պօրէլ իլէ պէրապէր ախլամըն
սաթթ պիրինտէ միւթէսարրիֆ պէյէ
կիտիպ քէյֆիլէթի իֆաատէ էթտի-
լէր: Միւթէսարրիֆ պէյ, «Աճալիպ,
պու տաէմ էրմէնի վէ իսլամ ֆաղիր-
լէրինէ ամլըդտան թէյլէֆ օլմամա-

լարը իչիւն չօգ եարաղմ էթտի, սէ-
պէպ նէ տիր քի էրմէնիլէր ճէնաղէ-
յի դալաղըմայօրըլար. եարըն թահ-
դիդ էտէլիմ, էյէր օլմաղ տէրլէր ի-
սէ պէլէտիլէ մէճիսի մարիֆէթի ի-
լէ ճէնաղէնին տէֆնի իչիւն ալըր պիր
մահալ վէրիլտի» տէտի: Պու վու-
դուլմըն արաղընտա էրմէնիլէրին
միւթէպէրլէրի իլէ փաթաղար իս-
թիշարէ էտիպ ճէնաղէնին էրմէնի
փաթաղարը մարիֆէթի իլէ դալաղ-
ըլըպ էրմէնի գաղրիսթանընա տէֆն
օլունմասընը դապուլ էթմէմէյէ գա-
լար վէրտիլէր:
Էրմէնի կիւն միւթէսարրիֆ պէյ
էրմէնի միւթէպէրանը իլէ փաթաղ-
արը ճէլպ էտիպ ճէնաղէյի գալաղը-
մատըղըրընն սէպէպինի սիւալ էթ-
տիլինտէ, միւթէվէֆիանըն Փրօթէս-
թանթ օլմասը իչիւն նէ քիլիսէյէ նէ
տէ մէզարըլզա դապուլ օլունապիլի-
ր տէյիւ ճէվապ վէրիլտի: Պունուն իւ-
ղէրինէ միւթէսարրիֆ պէյին էմի
իւղրէ պէլէտիլէ մէճիսի թարաֆըն-
տան պիր մահալ վէրիլտի, վէ 15 նէ-
ֆէր դապլթիլէ, 3 չարըլ մէմուրու վէ
150 տէն 200 դատար քիլի էրմէնի-
լէրտէն Հաղըր պուլունարաղ, ճէնա-
ղէ տէվլէթիմիլին ալէսինտէ ալայ
իլէ տէֆն օլունտու: Ալլահ շէֆէթ-
ի փաթիլահըմըլըն տէվլէթիլի էպէ-
տի դըլըն, միւթէսարրիֆիմիլ սա-
աթէթիլի էօմէր Լութֆի փաշա Հաղ-
րէթլէրինին էօմրիւնէ պէրէքէթ վէր-
սին վէ օնու փաթիլահըմըլզա պաղըլ-
լաթն: Լաքին չու իշտէ միլլէթին
հիշ գապահաթըր եօգ տուր: Սալի
կիւնիւ ախլամ իսթիլ էրմէնիլէրտէն
պաղըլարը 400 դատար մէօհիւր թօլի-
լայըլ միւսիւ Պօրէլէ, «Պիլ էօլիլիւ
մէզարտան չըգարըլ քէնտի դապրիս-
թանըմըլզա էրէֆիլէ կէօթիւրմէք իս-
թէրիլ» տէտիլէր, միւսիւ Պօրէլ տա-
լի, «0 էպէտիլ ըահաթը պուլտու»
տէյիւ ճէվապ վէրմիլ տիր: * * *

ԱՖԻՕՆ Գարա Հիսար, յունիս 7/19, 1875

ՆԻԿՏԵՏԵՆ ՊԻՐ ՄԵՔԹՈՒՊ

Պու տէֆա 26 նումէրօլու Աւետաբեր-
տէ սօն մէքթուպիմիլին իլան օլունտու-
ղու իչիւն թէյէքքիւր էտէր իսէմ տէ,
մաթալաճա պիր սէհլ վուղու պուլուն-
ղու թէյէսիւլէ էյլէտիմ: Մէքքիւր
սէհլ ճիւղի պիր շէյ իսէ տէ, թէյէսիւրի
աղըր օլտուղունտան պիր ան էվլէթա-
հիլինէ հիմմէթիլիլ մէրճու տուր:

Դալալ

«Էրմէնիլէրին իսնէսինտէն սաղի դա-
լան 36 լիւրա հալա թէվլի օլունմայօր»

Թաւահէն

«Էրմէնիլէր իչիւն Գալսէրիլտէն մէվ-
րուտ վէ թահսիլի կիւնիլէյէ տիւշար օլ-
մուլ օլան 36 տաէտ լիւրա տէրտէսթ օ-
լուպ հալա թէվլի օլունմայօր տըր»

Չիւնքի մէքքիւր աղչէ սա փօլիշա կէլ-
միլ օլտուղունտան, պիր արաղըլ թահ-
սիլի խուսուսու կիւնիլէյէ ըասթ կէլմիլ
իտի իսէ տէ, նիհայէթ թահսիլ օլուպ,
նիկտէ էրմէնիւն միլլէթ մէճիսիլին է-
լինէ կէլէրէք, Բուսի նիսան 27 տէն պաշ-
լանարաղ 36 կիւն դարֆընտա էրմէնիլէր-
տէն 188, վէ Փրօթէսթանթլարտան տա-
լի 2, ճէման 190 նուֆուսա թէվլի օլու-
նուպ պիլթմիլ տիր:

Ինկիլզ գօմիսիօնու թարաֆընտան
կէօնտէրիլէն իսնէտէն շիմտի էլիմիլտէ
ճիւղի պիր աղչէ գալմըլ տըր, օնու տա
իտարէ իլէ իսնէ վէրմէքտէ խիք իսէ տէ,
Ատանտան ալտէթ էթմէքտէ օլան խաս-
թա կէօշէպէլէրէ պիր խասթալտանէ աղըլ
չիֆա քէսպ էտիսնէյէտէք օնլարըն պէպէ-
նիլ իլաճլանմալարընա միւնասիպէթ կէօ-
րիւնմիւլ տիր, չիւնքի մէքքիւր քէյֆսիլզէր
կիւն իլէ նիկտէյէ տիւշմէքտէ տիրլէր, վէ
քէյլէրիլ իսէ պուլտան իքի իւլ կիւն ուղադ
օլմաղա, հէմ կիւնմէպէլէր, վէ կիթսէլէր
պիլէ օրատա եէյէքքիւր պուլունմայաճաղա-
րընտան, վէ խասթալըլըն թէյէսիլինտէն
թէյլէֆ օլաճաղարը միւշահտէ օլունմաղ-
լէ, խուսուսը մէքքիւր միւթէսարրիֆ պէ-
յէ արղ օլունտուղու իւղրէ, միրի միւ-
մաթիլէյէ մէմուլ օլաղաղ, պիղէ կէնիլ
վէ հաթաուսը պիր մէտրէսէ թախսիս օ-
լունմասընը էմի էյլէտի, վէ մաթլուպ օ-
լունան մահալ շէնտ կիւն աղտէմ էտի-
միլէ թէյիլմ օլունմուլ օլուպ, 22 նէֆէր
խասթալարը օրայա նաղլ էյլէտիք: Պուն-
լարա ախլամ սապահ միդտարը քիֆայէ
էքմէք վէ չօրպա վէրիլմէքտէ օլտուղ-
տան մատա, եէվլիլէ պիր տէֆա թապի-
պի մէմէքէթ Ապտուլլահ Հուրրի էֆէն-
տի օրայը ղիլարէթ էթմէքտէ, վէ խաս-
թալարը մուսայէնէ իւղրէ պուլունտու-
ղունտան, իգթիլա էտիլլէրէ մուալէճէ
տաիլի վէրմէքտէ տիր, իւղու պիշարէլէր
քէնտիլլէրինէ օլան պու մուալէնէթտէն
տօլայը փէք չօգ թէյէքքիւր էթմէքտէ
տիրլէր: Պիլ տաիսի պու խայըլը իշտէ
մուալլէնէթլէրինի տիրիլ էթմէմիլ օլան
իղղէթլու միւթասարրիֆ պէյէ վէ տօթթօր
էֆէնտիլէ թէյէքքիւր էտէրիլ: Մէմուլ
օլունույօր քի պիր գաշ կիւնէ գատար
խասթալարըն սաղըր 50յէ պալիլ օլա-
ճաղ տըր: Իչլէրինտէն գուլվիլթ քէսպ է-
տէնլէրէ միդտարը քիֆայէ իսնէ օլունա-
րաղ մահալլէրինէ իրալ օլունմաղաղար:
Շուհու տա ունուլմայըլ սէյլէմէյէ քի,
էֆէյի չըլիլաղար տաիսի պուլունտուղուն-
տան, պիր մահ դարֆընտա 30 գատար
էլլիտէ տաիսի թէվլի էյլէտիք, վէ օլգա-
տար տահա եաթըլըպ հաղըր օլմաղ իւղ-
րէ տիր:

Հ. Ն. Մ. ՄՈՍԿՆԵՆ

Նիկտէ, 12 յուլ 1875

Թ Ե Ֆ Ս Ի Ր

Միւս աղբիւրներէ միւս կողմէն պիտի Մէրզի-
ֆունտան եւազը պիտի գտնուի միւս հարկեր
այնքէն ինչ որ թէ ֆունտան պիտի լինի թա-
ւեպ է թմիւն տիր :

«Գոնուումու օլանտան, եանի Յիսուս
Քրիստոստան մատա հիւ քիմնէ զայրի պիր
թէմէլ գոյամազ : Լաքին էյէր պիր քիմնէ
պու թէմէլ իւզէրինէ ալթուն, կիւմիւն,
ճէվաճիր թալարը, աղաճ, օթ, գամը
պինա էտէրսէ, հէր քէսին ամէլի պէյան
օլաճազ, զիրա օլ կիւն պէյան էտէճէք
տիր : չիւնքի աթէլ վասիթաթը իւն պէյան
օլաճազ հէր պիրինին ամէլի նէ մազու-
լէ օլաճազունու աթէլ թէճրիւպէ էտէճէք
տիր : էյէր պիր քիմնէնին պինա էթտիլի
գալըրսա, էճրինի ալաճազ : էյէր պիր
քիմնէնին եափաթըր եանարսա, զարար
էճէճէք տիր : ամմա քէնտիսի աթէլ իչին-
տէն կիպի գուրթուլաճազ տըր» (Ա. Կորնթ.
Գ. 11—13) :

Թէմէլ օ տուր քի իւզէրինէ պիւ-
նա ինչա օլաճազ : Աթի իւզէրինէ
սէօլէրտէ Քրիսթիյան քիլիսէսի պիւ-
նայա թէյալի օլաճազ : Պու պինա-
նըն թէմէլինի պիւզաթ Քրիստոս ին-
սան օլաճազ քէֆարէթ էթմէսի իւն
գուրսա, Պօլոս ընտուլ տալի Կո-
րնթոստա վէ սաիր մաճալէրտէ ին-
տա էյլէտիլի քիլիսէլէրի մէզքիւր
թէմէլ իւզէրինէ, եանի Քրիստոսուն
զաթը, ինսանըրը, ուլաճիլէթի,
թալիմաթը, քէֆարէթի, գըյամը վէ
միրաճընա միւթէալիլի օլան թալի-
մաթը սահիհէ իւզէրինէ պինա էթ-
տի : Բէսուլուն էօյլէթտիլի թալի-
մաթը սահիհէ եալընը Բիւթուպը
մազատտէստէ միւնտէրիճ տիր, վէ
օլ թալիմաթը հըֆըլ էթմէյէն քիլիսէ
հազիլաթէն Քրիսթիյան քիլիսէսի օ-
լաճազ : Լաքին հէր քիլիսէյէ վէ հէր
Քրիսթիյանա թէմէլ օլաճազ լազըմ
կէլէն շէյ եալընը Քրիստոսա միւթէ-
ալիլի օլան թալիմաթ տէյիլ, ասըլ
Քրիստոսուն քէնտիլ Գիւն Զիւն օլաճազ :

Ալթուն, կիւմիւն, ճէվաճիր թալ-
արը տէմէլէ, թէվալէ, իման, եէ-
նի տօլըն, խալիս տիյանէթ վէ Քրիս-
թիյանճա ամէլէ միւթէալիլի օլան,
վէ քիլիսէնին գուրթուլաճազնա էլըճի
օլան սահիհ թալիմաթ աննալըրը :
պիլաքս, գօլայ թէլէֆ օլան տիկէր
մատաէլէր, եանի «աղաճ, օթ, գա-
մըլ», հազիլի քիլիսէ ինտա էթ-
մէյէ վէ սահիհ Քրիսթիյանճա էօմ-
րիւ արթըրմազա միւնտալ օլաճազ
եանըլըրալը, սալթէ թալիմաթը
վէ տինճէ ֆաթիա ալիլէրի վէ էֆ-
քեարը կէօթէրի : Բէսուլ, տուլար-
լարը մէրմէրտէն («ճէվաճիր թալար»),
վէ տիւնէլէրինին պիր գըսմը ալթուն-

տան, պիր գըսմը տալի կիւմիւնէն
օլաճազ, քէրէսթէսի իսէ օտուն վէ
չաթըր օթ վէ գամըլա էօթիլիւմիւն
պիր էվ ֆարըլ էտէր : Պու մազուլէ
պիր էվ չիւրին վէ եազըլըրալ օլ-
աճազ միւթիլի, սաղլամ թալիմաթ
իւն սալթէ թալիմաթը, հազիլաթ
իւն եանըլըր գալըլըր գալուլ է-
տէն պիր քիլիսէ, եանի ընտանի պիր
հէյէլ, պինա էթմէսի տէ պէյլէ
չիւրին վէ եազըլըրալ տըր :

«Կիւն» շէրաթ կիւնիւ տիր (Ես.
ԿԶ. 13, Բ. Թեա. Ա. 8, Բ. Պետր. Գ.
7, 10, 11) : Օլ պէյիւր կիւն հէր
քէսին նէ էթմիւն օլաճազունու, հա-
զիլաթը մը եօթսա եանըլըր մը
թուլթուն օլաճազունու, տիյանէթ
հազըլըրտա տօլըրն էֆքեարտա մը
եօթսա եանըլէ քէքեարտա մը պու-
լունտուլունու, քէնտինէ ֆարըլ օլան
մը եօթսա ֆարըլ օլաճազ մը էթ-
միւն իտիլիլի, ալըրտան ալըրա պէյան
էտէճէք :

«Աթէլ» «ամէլի» թէճրիւպէ էտէն
մատա օլաճազ, օլ կիւնտէ վազի օլա-
ճազ տիւզաթը թէֆթիլի կէօթէլ-
րի : Գաթօլիլէր, Բէսուլուն պու-
սէօլէրի քաւարան թալիմիլի իմա
էտէր տէյիլ խտիա էտէրէր իսէ
տէ, Բէսուլուն զիւր էթտիլի աթէլ
օթա պիր մաճալ աթէլ տէյիլ, իւ-
լա շէրաթ կիւնիւնին աթէլի տիր :
Ջիւրա ընտուլուն թարիֆինէ նազարէն
պու աթէլ թէմիլէյիճի եալսա գալ
էտիճի տէյիլ, իւլա թէճրիւպէ էտէն
աթէլ օլաճազ, լալըրալ օլան շէյլէրի
թէլէֆ էտէճէք : Թապիլի աթէլ օթ
վէ գամըլ կիպի գօլայ զայ օլան շէյ-
լէրի թէլէֆ էթտիլի կիպի, շէրաթ-
թին պէյիւր կիւնիւնին պիւզարալ
թէֆթիլի տէ խալիս օլան շէյի խալիս
օլաճազունան թէլ արըրտ էտէճէք :

Պիր աթէմին, Քրիստոսուն էօյլէթ-
տիլի Քրիսթիյանըրա միւթալըր
զանն էթտիլի տինճէ էֆքեար վէ ամէլ
վէ տիյանէթի, օլ պէյիւր կիւնիւն
պիւզարալ թէֆթիլի տէն փաթ շըգ-
արըր հալտէ, օլաճազ ճալիլ օլան միւ-
քեաթաթը եէվմը մէզպուրտէ ալա-
ճազ : Լաքին էյէր «եափաթըր եա-
նարսա», եանի տինճէ էֆքեարը վէ
տիյանէթի օլ կիւնիւն թէֆթիլի տէն
տիյանամաթըր հալտէ, «զարար շէ-
քէճէք», եանի, օտուն Ալաճա մազ-
պուլ տէյիլ զանն էթտիլի շէյլէր
պիւնտէ վէ սալթէ տէյիլ պիր թա-
րաֆա աթըլաճազ, տաթմ տալի նալ
օլաճազ տէյիլ մէմուլ էթտիլի տէ-
րէճէլ սաաթէթէ նալ օլաճազաճազ,
օտուն եանըլէ էֆքեարը վէ եանըլ

ամէլի տէ օնա էպէտէն մուլիլըր օ-
լաճազ տըր :

«Ամմա քէնտիսի գուրթուլաճազ»
Պիւթիւն պու այլէթէրտէ Բէսուլ ա-
սըլ Քրիստոստան գուրթուլան թէմէլ
իւզէրինտէ տուրալ, ճէհալէթ եա-
լսա ինսանի զալիլի սէպէպինտէն
անճազ պինա էթմէնին «սալթէ եա-
նըրան քիմնէլէրտէն պաճա էտէր : Պիր
քիմնէնին տինճէ թիւրիւ եանըլըր-
լարը թիւրիւ սալթէ էֆքեարը օլաճազ
տա, եինէ ճան ու տիլտէն Քրիստոսա
ինսանըր վէ պէյլէ ինսանըր օլաճազ
օտուն թալիլ ու հարէքէթինտէն պէ-
յան օլաճազա գուրթուլըր :

«Աթէլ իչինտէն կիպի» Պու սէօլ
տէ մէճալէն սէյլէնմիւն օլաճազ, էյլէ
պիր աթէմին կիւն իւն, եանի քէնտի
ամէլինի ինտազ էտէն աթէլտէն չը-
գար կիպի գուրթուլաճազըր պէյան
էտէր : Վազա պէյլէ պիր աթէմ ա-
թէլտէն չըգարըրտէ եարը եանմը օ-
տուն կիպի, չըրըլիլազ անճազ ճա-
նըր գուրթաթաթալ տիլարը չըգարը-
լաճազ : (Ձաք. Գ. 2, Ամուլ Գ. 11,
Յուզ. 23 այլէթէր միւրաճաթ օ-
լունա) : Փէս, Բէսուլուն պու այլէթի,
պիր թարաֆտան ճան ու տիլտէն
Քրիստոսա իման կէթիլէրինէ, պա-
զը եանըլէ էֆքեարըր վէ գուրթու-
լարը օլաճազ, խէլա օլալիլի իտի-
լինի պէյան էտէր իսէ տէ, պուլուն
աքսիսի օլաճազ, տիկէր թարաֆտան
Քրիստոսուն վէ Բէսուլէրին էօյլէթ-
տիլի տէն մուզալիլ օլաճազ, պէյիւր
շէրաթ կիւնիւնտէ օլաճազ թէֆթի-
լէ տալանամազ օլան թալիմաթտան
սազընմաթըր տա Քրիսթիյանըրա
իւթաթ էտէր : էյլէ իսէ Քիթալը
շէրիֆէ եափաթըր : տինճէ սալթէ
էֆքեարա զահիլ օլաճազ, էպէտի սա-
աթէթիլիլի, զիւրըմէթ ճանմըրը,
զայ էթմէք թէլիլէքսինէ գօմայալըմ :

Էսքի Քրիսթիյան միւթէլիլէրտէն
պաղըրալը, պու ճիհանըն թուլթու-
լալ եանաճաթըր տէհէթիլ կիւն-
տէ, աթէմէր մատտի աթէլ իւն եա-
նըր, ֆաթըլար տիւքէնէճէք, սա-
լիհէր իսէ, հէր պիրի քէնտի ամէ-
լինէ կէօրէ ալ չօգ զարար կէօրէճէք
տէմիլէր : Լաքին ճանըր իւն պիր-
լէշմիւն օլան թէնլէր գըյամէթտէ
մատտի աթէլ իւն եանալիլէճէքլէր
էֆքեարը, հէմ թապիլաթ վէ Քի-
թալը շէրիֆէ, հէմ տէ ալ լէ մուզա-
լիլ տիր : Գաթօլիլէրին քաւարան
թալիմաթըր Մուզատտէս քիթալ-
լարա մուզալիլ տաթ էտէնլէր, մէզ-
քիւր էֆքեարը էթէտէն պէրու
Բէսուլ էթմիլէր տիր :



Թապը շէրիֆ, ակ-
կէր եարրսը աա-
լսի տին վէ տէրս
քիթապլարը տըր-
ինկիլթէրատան,
Իսպօչլատան վէ
էվրօփանըն պաշ-
գա եէրլէրինտէն
տօգուզ շիրքէթ
տահա Մատրասա
միսիօնէր կէօն-
տէրմիշ տիր, վէ
պունլարըն ճիւմ-
լէսի պիլ իթթի-
ֆադ չալըշը պ
մուվաֆֆադիյէթ
պունլուշար տըր:

Մ Ա Տ Ր Ա Ս

Պաւ թապիր Հինատէ Մատրաս
շէհրինին իսկէլէսինի, վէ գայըզլար
իլէ գարայա չըգմանըն ուսուլինի
կէօթէրիր:

Մատրաս շէհրինին էհալիսի, կէ-
նիշ վարըշլարըն սէքէնէսինի սայմա-
յարագ, 400,000 տիր, շէհիր տալի
Հինտին էն միւթէպէր էյալէթլէրին-
տէն պիլինին վաթիթաթը տըր:
Թապիր կէօմիլիէն գըպլէ թարա-
ֆընտաքի գըլըլը կէօթէրիր: 128
այագ. եիւքսէք օլան ֆէնէր գուլէսի
թապիրին օրթասընտա տըր. Ինկիլ
քիլիսէսինին գուլէսի մէքըլըր գու-
լէնին սօլ թարաֆընտա, Սուրբ Գէ-
որգ գալէսի տէ պուլ քիլիսէյէ եա-
գըն տըր: Ֆէնէր գուլէսինին սադ
թարաֆընտաքի պինալարըն չօղու-
էվրօփալը սարաֆլարըն վէ վափօր
գուլմփանէալարըն մաղաղալարըն-
տան իպարէթ տիր: Եէրլիլէրին սա-
քին օլաուզըլ մահալլէր պուլ պինա-
լարըն արտընտա գալէ տուվարը իլէ
իհաթմա օլունմուշ տուր:

Մատրասըն մէվգիսի, լիմանլարը
օլմատըղընտան, թիճարէթէ միւնա-
սիպ տէյիլ տիր: Կէմիլէր գարատան
իքի իւշ միլ գատար ուղագտա տէմիր
աթմաղա մէճպուր օլաուզլարընտան,

պաթըր ըիւղկէարընտան մատա պաշ-
գա ըիւղկէարլարա մաղհար օլուպ,
պօրա վագթընտա աշըղա չըգմանտան
պաշգա չարէլէրի եօգ. լաքին աշըգ-
տա լէնկէրէնտաղ օլան կէմիլէր պօ-
րատան սիւրիւքլէնիպ պիր գաշ սէ-
նէտէ պիր գարայա տիւշէրլէր: Թա-
վիրտէ տալկալար իչինտէ կէօրիւնէն
պիր գայըգ. եօլնուլարըն վէ էշեա-
նըն նասըլ կէմիլէրտէն գարայա թա-
շընմասըն կէօթէրիր: Գայըղըն պա-
շը գարայա տօղրուլմուշ օլուպ էյի
գուլանըլըյօր, սայրի չըփլագ օլան
գայըգըլար տալի քիւրէքլէրի գուլ-
վէթլի մի եօթսա աղըր մը չէքմէլի,
եալսօտ նէ թէրթիպ իլէ վէ նէ վա-
գըթ գայըղը գարայա եանաշթըմա-
լը, պունլարը փէք էյի պիլիլէր:
Գայըգ գարայա վասլ օլաուզըլ կիպի,
գայըգըլարըն իքիսի եա իւշիւ տէ-
նիգէ աթըլըպ, եօլնուլար սադ սէլիմ
գարայա նագլ օլունճայատէք, գայը-
ղը թուլթարը:

Ամէրիգանըն Պօրտ շիրքէթի 1836-
տա Մատրասա միսիօնէր կէօնտէրտի,
վէ պունլարըն պիրի Թամիլ լիսանը
իչիւն եէնի վէ կիւզէլ հալուֆաթ
իճատ էթմիշ տիր: Օթուզ սէնէ զար-
ֆընտա միսիօնէրլէր թարաֆընտան
450,000,000 ոահիֆէլիք քիթապ պա-
սըլըլը, վէ պունլարըն եարրսը Գի-

Ի Ա Ս Ն

Աւետարեբրին միւլէլիֆի, պու մէ-
մալլէրին հէման հէր գըմմիտան
տօթթլար թարաֆընտան չօգտան պէ-
րու իրսալ օլունան խայըլ մէթմուպ-
լարը վէ պէնտլէրի, վարագանըն միւ-
նասաէսի օլմատըղընտան իլան էտէ-
մէյիպ, պու տէֆա, վէ պունտան
պէօյլէ պաշգա տէֆալար տալի վա-
րագայը սէքիգէր տահիֆէտէն իպա-
րէթ նէշը էթմէքլէ, չօգտան գալմըշ
օլան թահրիւրաթըն էքսէրի գըմմընը
Աւետարեբէ տէքճ էտէպլէճէք տէ-
յիւ մէմուլ էտէր: Իմտի պէնտլէրի
շիմալիյատէք նէշը օլունմագսըղըն
գալմըշ, պէլրի տէ պիր միւտտէթ
տահա գալաճագ օլաուզընտան տօ-
լայը տօթթլարըն միւնասաէսինի թէ-
մէնի էտիպ, սէնէ պաշընտա վարա-
գամըլ հէր հաֆթա սէքիգէր տահի-
ֆէտէն իպարէթ օլարագ թապ ու
նէշը օլունմագա պաշլատըղընտա,
խարիճտէն կէլէն պէնտլէրին պէօյլէ
պիլզարուր ուզուլ վագըլթ գալա-
ճաղընտ սէպէպ գալմայաճաղընը
խասսէթ էն պէյան էտէրիլ:

Պաղը տօթթլար Գիթապը շէրիֆին
պաղը այլթլէրինին թէֆսիլինի, եա-
լսօտ պաղը մէսէլէնին ճէվաղընը
պիլտէն իսթիտա էթմիշլէր, պիլ
տալի ծըլարըն իսթիտապըն իճրա
էթմէյէ նիյէթիմիլ վար իտէ տէ,
պիր աղ տահա միւնասաէսի պուլուր-
մալարընը մէքըր տօթթլարտան տի-
լէրիլ:

4875 ԻԶԻՆ ՓԱՋԱՐ ԿԻՆԻՒ

ՄԵՔԹԵՊԻ ՏԵՐԱԼԵՐԻ

I. Զ. ՏԵՐ՝, ՄԵՊԵՏԵՐ 5

Բապարն ընդը : Յովհ. Թ. 1—11 :

1. Ֆէլաքէթ կրնա՞ն միւսնաղաթ իջիւն կէօնտէրիւր տէյիւ Բրիստոս թալիմէտէր մի : Ղուկ. Ժ. 2—5 :

2. Նէ՞ մէրամ իւզրէ պու ատէմ քեօր տօլմուէ խի : Այէթ 5 :

3. Պաշա նէ՞ մէրամ իւզրէ ինսանլար ֆէլաքէթէ տիւշար օլուլար : Իպր. Ժ. 5—11 :

4. Նէ՞ վառիթա իլէ Բրիստոս քեօրիւն կէօլլէրինի աշար : Այէթ 6, 7 :

5. Բրիստոս քեօրլէրին կէօլլէրին տալմա պու վառիթա իլէ մի աշարը : Մարկ. Ժ. 51, 52 :

6. Քեօրլէրին կէօլլէրին աշմաք իջիւն Բրիստոս նիջիւն պու վառիթայը իրթի-յար էթտի : — Ատմիլէրին իմանըն տէնէ-մէք իջիւն :

7. Հէփ ատէմէր քէնտի թալիէ հալ-լէրինտէ ըուհանի՞նէ քեօր մի տիրէր : Ա. Կորնթ. Բ. 14 :

8. Պու քեօրլիլիւ եալընդ քիմ տէֆ էտէպիլիւր : Ղուկ. Ա. 79, Ամ. Բուս. Ի. 2. 18 :

9. Ինսանլար քէնտին տալէթ էթմէք իջիւն Բրիստոս տալմա հէման պիւր եօլ մու գուլլանը : Մատթ. Թ. 9, Ամ. Բուս. Թ. 1—6 :

10. Փաղաթ ըուհանի քէօրլիլիւմիւ-զիւն տէֆ օլմասը իջիւն մուլլաքա նէ՞ լալըմ տըր : Մարկ. Ժ. 2. 16 :

I. Զ. ՏԵՐ՝, ՄԵՊԵՏԵՐ 12

Էյի չօպան : Յովհ. Ժ. 1—11 :

1. Գօյունլարն «աղը» լուղէթինին մանասը նէ՞ տիր : — Բրիստոսուն փատի-չահլըը տըր :

2. «Գօյունլար» քիմ տիր : Ղուկ. Ժ. 52, Ամ. Բուս. Ի. 28 :

3. «Գափուճու» քիմ տիր : — Պու լու-ղէթին պուրատա ըուհանի մանա իլէ ա-լընմա՞նը օլտուղու ինթիմալ տըր : Լաքին Բուհ էլ գուտս իլէ ամէլ էտէն փէտէր-ուլլահ տալի աննաշըլապիլիւր : Պապ. Զ. 44, 45 այէթլէրէ միւրաճաթ օլունա :

4. «Զօպան» քիմ կէօնթէրիւր : — Բրիս-տոսուն :

5. Բրիստոս նէ՞ ֆիքր իլէ «գօյունլա-րն գափուճու» տուր : — Պիւր էվէ գա-փուտան կիրիլոյի կիպի, կէօյէ տալի Բրիստոս իլէ կիրիլիւր : Այէթ 9, Պապ Ժ. 6 :

6. Բրիստոսուն էվլէլ կէլէն խըրսըլար վէ հարամիլէր քիմ խի : — Գօյունլարը գայըմադտան խէ օնլարը եէյէն Եէհու-

տի խախամլարը : Մատթ. Է. 15, վէ Ի. 14 :

7. Էյի չօպան օլան Բրիստոս քէնտի գօյունլարը իջիւն նէ՞ եափար : Այէթ 11 :

8. Բրիստոսուն պաշա ըուհանի չօ-պան վառ մը տըր : Եր. Գ. 15, Եփես. Գ. 11 :

9. Խաին չօպանլար հագգընտա նէ՞ տէնիլ տիր : Եր. Ի. 1, 2 :

10. Ազիմ չօպան օլան Ալլահ քէնտի ճէ-մաթընը տիգգաթլէ գայըրը մը Մէլմ. Ի. 1—6, Ես. Խ. 11 :

11. Պէօյլէ պիւր միւպարէք Զօպանըն արտընտան կիթմէքտէն կէրի տուրապի-լիմիլիլ :

I. Զ. ՏԵՐ՝, ՄԵՊԵՏԵՐ 19

Գըյամէթ վէ հայտթ : Յովհ. Ժ. Ա.

34—44 :

1. Ղաղարոսուն սաքին օլտուղու քէօյ հանկըը խի, վէ օնուն գըզգարնտաշ-լարը քիմ խիլիլ : Այէթ 1 :

2. Յիսուս օնլարըն տօլթու մու խի : Այէթ 5 :

3. Ղաղարոս խաթթա օլտու խէ, օնուն գըզգարնտաշլարը նէ՞ եափտըլար : Այէթ 5 :

4. Օլ վաղըթ Յիսուս նէ՞րէտէ խի : Պապ Ժ. 40 :

5. Յիսուս աշիտէ օնլարա կիթտի մի : Այէթ 6 :

6. Նիջիւն կէճիքտի : Այէթ 15 :

7. Ղաղարոս էօլմիւլ տէյիլ խի տէյիլ չիւլէ օլունապիլիլ մի : Այէթ 39 :

8. Բրիստոս եարտըմ իջիւն քիմ միւ-րաճաթ էթտի : Այէթ 41, 42 :

9. Պու միւճիլէ իլէ հանկը պէօյիւք հա-գիլաթ աշիքեար օլտու : Այէթ 25, 26 :

10. Պօղոս պու թալիմաթա նաթը ի-թիպար էտէր : Ա. Կորնթ. Ժ. 15, 14 :

11. Տար վաղթըմըգտա քիմ միւրա-ճաթ էթմէլիլիլ :

12. Բրիստոս կէլմէյէ կէճիքիւրտէ, Պիզի ունթթու, եախօտ Պիզի արթըգ սէվմէ-յօր, տէյիլիլիլիլիլ :

I. Զ. ՏԵՐ՝, ՄԵՊԵՏԵՐ 26

Սապըգ տէրսլէրին իմթիհանը :

1. Բրիստոսուն տօլմասըն նազլ էթ : Ղուկ. Բ. 1—20 :

2. Յիսուսուն իլք շայրտլէրի քիմէր խի, վէ նաթըլ սէչիլտլէր : Յովհ. Ա. 55—51 :

3. Բրիստոսուն իլք միւճիլէսինի նազլ էթ : Յովհ. Բ. 1—11 :

4. Բրիստոս նիկոդեմոսա նէ՞ վաղ էթ-տի : Յովհ. Գ. 1—21 :

5. Սամարալը գարըյա նէ՞ վաղ էթտի : Յովհ. Գ. 1—30 :

6. Բրիստոս Բեգէգլաթ հալուղունտա նէ՞ միւճիլէ իլէտի : Յովհ. Ե. 1—15 :

7. Հայաթ էքմէյիլին մանասը նէ՞ տիր : Յովհ. Զ. 48—59 :

8. Յիսուսուն Բրիստոս եանի Մէսիհ տէ-նիլմէսի նէյէ մէպին տիր : Յովհ. Է. 40—46 :

9. Բրիստոս պիզի նէ՞ շէյտէն աղատ էտէր : Բու. Զ. 18, 22 :

10. Բրիստոս քէնտիի հագիգաթէն տիւնեանըն նուրու օլտուղունու նէ՞ միւ-ճիլէ իլէ պէյան էթտի : Յովհ. Թ. 1—7 :

11. Բրիստոս, պիւր էյի չօպանըն քէն-տի գօյունլարըն գայըմասըն թէմիլի իլէ քէնտիսինի քիլիսէյէ օլան մուհապ-պէթինի նաթըլ պէյան էթտիլիլիլ թարիֆ էտէպիլիլիլիլիլ : Յովհ. Ժ. 1—11 :

12. Բրիստոս Ղաղարոսուն մէզարը եա-նընտա Մարթայա նէ՞ պէօյիւք թալիմաթ վաղ էթտի : Յովհ. Ժ. Ա. 25, 26, Ա. Կորնթ. Ժ. 12—22 :

ԳԸԹԱՒԱՆԱՏՈԼՈՒՏԱՆԱԼԵՊԻԳԱՆԹ

Չէնտ սէնէտէն պէրու Անատօլուտա ա-ֆէթի գահլըն գըլտըղը խարապիլէթ ամ-մէյէ մալիմ իլէն, սօղաղլարտա փէ-րուհան կէզէն սուպեանըն ֆիլանլէրինէ, կիւլ ընկինտէ օլան կէնճլէրին սօլմուլ սիմասըն, պէլլէրի պիւքիլմիւլ իրթի-յարլարըն «Պիւր լօգմա էքմէք» տէյիլ էթ-տիլի վայնասունա, պուստուն պէլ սէնէ մուգատէմ սաատլիլի հալտէ իմարը էօմր էտէն խայը ֆալիլէպարըն ան պէ-ան դաաֆ ու ֆազրէ տիւշար օլմասընա քէնտի պաղըլարըն գափայան նէֆաթէ-րէթ քիմէլլէրին էլան պիգայտ գալտըգ-լարըն կէօրաթիլմիւլադտէ, վէ հէփ պու սէֆիլլէրին մէզարըն գափուլարընա գա-րիպ օլտուգլարըն ասիլի կէօրաթիլմիւլա-տէ, տէրուկիլադտէ էսէֆ թէգիլտ պուլ-մադտա տըր : Լաքին օնլարա մէրհամէթի տիրիլ էտէնլէր իլէն նէ՞ տէյիլ պիլիլիլիլիլ . անճադ Պարի թէպալայա արըգ նիյալ էտէ-պիլիլիլիլ քի անլէրէ տիրի պիւր վիճտան իհսան էյիլէյէ, վէ օլ վիճտան անլէրի թա-ման էսարէթիմտէն թալիլա էտէ, էօյ-լէ քի, «Յազիրէ վէրէն Բապա» էօրիւնճ վէրիլ» քէլալմէն սահիհ օլտուղունու տէրը իլէ, պու սէֆիլլէրէ մուալլէնէթ էթմէյէ միւսարտաթ էյիլսինլէր : Լաքին պէօյլէ մէրհամէթիլադտէ քիմէլլէրի փիւր խէճիլ տիւ-չիւրմէյէ չօգ տա էօրնէքլէրիլիլ վար տըր : Պու սէֆիլլէրին գուպիլիլիլ ասիլմանը էօթ-տիւրէն ֆիլանլէրի, դարիպտէ օլան խայ-լը սահիլալի սէրմէթ քիմէլլէրին գուլադ-լարընա սինէք սէսի գաաթար թէէսիլ էթ-մէմէքտէ իլէն, թուրքիտա մէվնուս վէ-նանը հայաթտան մահրում օլան էօլմէգ ճանլարը ինճիլի շէրիֆին կէրէք վէ սա-ֆի թալիմաթ իլէ պէպէմէյէ արգըքէլ օլան զէվաթը ֆիլիմալ շիմի տալի իպ-րէթիւմ օլան ամալը մէմուհէլէրի վէ ազէլի քէսիլէլէրի իլէ պու դալմ գահ-թըն փէնչէլի դուլմունտան թուրքիա սէ-ֆիլլէրին գուլթարմաք իլէն միւսատա-գաթ իւզրէ պէր գարար չալըլմադտա տըրլար :

Իմտի պիլիլ համալըմը վէլի նիմէթ տէվ-լէթլէրէ վէ խայըրիսահ օլան զէվաթը միւհ-թէրէմինէ, վէ պալսուսուս ֆէտէր, իպն վէ Բուհ էլ գուտս էօրիլմիւլ օլտուգ-ճա թաղաթա տիւնեանտա պուլսունա աճիլ պէնտէլլէրին էնվաի ատէտ չարէլէրի իլէ թէսէլիլ էթմէքտէ վէ պէպէմէքտէ տիր :

Հ. ԻՍԹԱՆՈՂԻՈՒ

Մէրգիլիլիլ, 1875

ՓՕԼԻԹԻԳԱ ՀԱՎԱՏԻՍԻ

Բուսի Յուլիս 23, վէ Ալաֆր. Օգոստ. 4, 1875

ԻՍԹԱՆԳՕԼ

Զաթը շահանէնին մախտումէրի Եռսուֆ Իզդէտտին վէ Մահմուտ Ճէլալէտտին Եֆէնտիլէր, հարպիյէ վէ պահարիյէ նազըրլարը մայէթլէրինտէ օլտուրադ, կէչէն հաֆթա իչինտէ կէլիպօլու վէ Չանագգալէսի շէհիրլէրինէ աղիմէթ էտիպ, ինթիրամլէ գապուլ օլունմուշար, վէ Չանագգալէսինտէ պազը մէմուրինէ վէ ասքէրէ վէ թալէպէյէ աթիլէլէր իհսան էթմիլէր տիր :

— Էսպադ խարիճիյէ նազըրը Խալիլ Շէրիֆ փաշայա, Ալի փաշանըն Եէրինէ, Փարիզ սէֆիրլիյի, Ալի փաշայա տախի, պահարիյէ փաշայա Գայսէրլի Ահմէտ փաշանըն Եէրինէ, Այտըն վալիլիյի, Գօնէա վալիլիյի տէվլէթլու Հիւսէյին Աֆնի փաշայա, Պրուսա վալիլիյի սապըգ Գօնէա վալիսի Հիւսէյին փաշայա, Թրապզան վալիլիյի էսպադ Այտըն վալիսի Ահմէտ Բառիմ փաշայա, Ատանա վալիլիյի տախի էսպադ Հալէպ վալիսի Ահմէտ փաշայա թէվճիհ պուրուլտու : Էսպադ Սիվազ վալիսի Իզդէթ փաշա տախի Թէքթուր տաղընա միւթէսարրիֆ նասպ օլունտու :

— Պասիթէթ զազէթասընըն սէօղիւնէ նազարէն, հալա Լօնտրատա պուլունան Հիւսէյին Աֆնի փաշա, նամիզաճըլըր սէպէպիւնտէն մահալի մէմուրիյէթի օլան Գօնէայա ալտէթ էտէմէյէճէք :

— Խալահաթ մէճլիսինին նասիհաթը իւզըրէ, տէվլէթ մէմուրլարընըն 3,000 զուրուշտան զիյատէ օլան մասալարընըն թէնզիլ օլունմասը կէչէն հաֆթա Աւետաքէրինտէ զիւր օլունտու : Լաքին ասքէրլիք վէ սէֆարէթ խըզմէթլէրինտէ պուլունան մէմուրլարըն մասալարը, զաթէն լազըմլնտան զիյատէ օլմատըղընտան, թէնզիլ օլունմայաճագ : Սատրապամ հազրէթլէրի Եազընլարտա պիլճիւմլէ էյալէթ վալիլէրինէ պիր մէթուլը ումումի իրսալ էտիպ, մէքըրլը թէտալիլին էլզէմիյէթինի պէյանտան սօնզրա, մէմալիքին խայրը իչին թէտալիլին մէզպուրուն մէվլէթի իճրայա դօնուլմասընա խալիսանէ մուււվէնէթ էյլէսինլէր տէյիւ ծիլարա նասիհաթ, վէ մասալարընըն թէնզիլինի նահազգ Եօլլար իլէ տօլտուրմաղա չալըշան մէմուրլարը շէտիտէն միւճագաթ էյլէսինլէր տէյիւ թէնպիհ էտէր : Սէօյլէնալիյինէ նազարէն,

Խալահաթ մէճլիսի վազըֆլարըն միւլէքէ տէօնմէսինին ուսուլի, վէ մահսուլտան ալընան էօշիւր Եէրինէ մահսուլ սահիպլէրինտէն պիրէր միգտար նազադ ազչէ ալմագ մէսէլէսի իւզէրինէ իսթիլարէ էթմէքտէ տիր :

Վալիլէրին վէ օնլար իլէ մէրպուլ պուլունան սաիր մէմուրինին մասալարընըն թէնզիլի սէպէպի իլէ, վիլայէթլէր տախի Պապը ալինին էմրի իւզըրէ իքի սընըֆա թագափմ օլունտուլար : Պադատա, Թաւնա, Սիւրիա, Մանասթըր, Կիրիտ, Եէմէն վէ Ղարպ Թարապուլտու վիլայէթլէրի իլք սընըֆտան օլուպ, պուլլարըն վալիլէրի մահլէյէ 25,000, պազի գալան վիլայէթ վալիլէրի իսէ 20,000 զուրուշ ալաճագլար :

— Սէօյլէնալիյինէ նազարէն պազը մանսուպլարըն լաղլ օլունմասը սէպէպի իլէ մէմուրիյէթսիզ գալմըլ օլանլարա մահլէյէ պին զուրուշտան պինպէշիւզ զուրուշտէք թէգայէրիւտ մասալը վէրիլէճէք :

— Թէվաթուրա նազարէն, տիվանը ահքեամը տալիյէ իլէ մէրպուլ պուլունան մահալէթմէ տաիրէսի, խտարէ ճիհէթի իլէ տաիրէի մէզպարէտէ լազըմ կէչէն պազը թէպտիլաթ սէպէպիւնտէն, շուրայի տէվլէթ իհալէ օլունմաճագ, շուրաի տէվլէթ ազալարընըն սայըսը տախի թէնզիլ օլունմաճագ տըր :

— Եազընլարտա Ինկիլթէրանըն էն միւթէպէր զազէթալարընտա Թուրքիանըն ահվալը մալիյէսինտէն պահս էտէն միւթէնէվիլի պէնտլէր վէ մէթթուպլարըն պազըլարը, տէվլէթի ալիյէնին մալիյէճէ օլան տարըղընըն սէպէպլէրինի միւթալէա էթմէտէ, տէվլէթի ալիյէ հազըրնտա հալիմ իսան դուլանըպ, Պապը ալի պուլիւքիւլալթըն էթթէսինտէն պէրի կէլիւր տէյիւ իւմիտվար իսէլէր տէ, պիր դըսմը տախի, սլախուսուս Լընտըն Թայմը զազէթասընըն պէնտլէրի, տէվլէթ թարաֆընտան իսլահաթա տաիր օլան վատարըն իճրա օլունմաճագընա, վէ Թուրքիանըն մալիյէճէ միւթալէամ վէ մագարէր պիր ուսուլէ մալիք օլաճագընա էմիլիյէթ կէօսթէրմէքտէ տիրլէր : Հալ պուլի, Լէվանթ Հէրալտ պուլ մէսէլէյի հազըանիյէթ իւզըրէ թահթը միւթալէայա ալըպ, Պապը ալինին շիմաի իթթիսազ էյլէալիլ թէտալիլլէր, Լընտըն Թայմըտա Թուրքիանըն սատաթթը հալինէ էլզէմ վէ միւնասիպ առա օլունան թէտալիլլէր տիր տէր : Եիւքսէք մասալար թէն-

զիլ օլունտու, վազըֆլարըն միւլէքէ թահվիլ օլունմասընա իրատէ պուլլուլմուշ օլուպ, շիմաի պուլ իրատէի շահանէյի իճրա էթմէյէ, վէ մահսուլտան ալընան էօշիւր Եէրինէ մալիւմ էլ միգտար ազչէ ալմագ միւնասիպ ուսուլ պուլմաղա չալըլը օլլար : Սէօյլէնալիյինէ նազարէն, իչպուս սօն թէտալիլ, Եանի, մահսուլտան ալընան էօշիւր Եէրինէ ազչէ ալմագ թէտալիլի, էվլէլ էմրաէ մահսուլուն միւնասիպ մահալէրէ նազը օլունմասը իչին Եօլլարը օլան վիլայէթլէրաէ իճրա օլունմաճագ : Պէօյլէ վիլայէթլէրաէ շիֆթճիլէր մահսուլլարընը թիճարէթ մէրքէղլէրինէ գօլայճա կէօթիւրիւպ սաթապիլլիլլէր : Էվրօփա տէվլէթլէրի լաղի օլտուգլարը հալտէ, խարիճտէն մէմալիքէ տուլիւ էտէն էթթիատան տախի Եիւզտէ 8 Եէրինէ Եիւզտէ 20 կէօմրիւք ալընաճագը սէօյլէնմէքտէ տիր : Եինէ Լէվանթ Հէրալտըն միւթալէտուր իւզըրէ, տէվլէթը ալիյէ մէմուրլարընըն ահվալի, Եհլիյէթ վէ իսթիգամէթ պապընտա, 25 սէնէ ազալմ օլտուգուլնա նազարէն շիմաի էվլատը, վէ Թուրքիանըն շիմաիքի մէմուրլարը, զազէթալար վասիթատը իլէ պէյան օլունմուշ Եֆքեարը ումուլիյէնին թէէսիլի Ինկիլթէրառա հիսս օլունմամըլ օլտուպու ասըն Ինկիլթ մէմուրլարը իլէ թաթալիզ գըլընտըղլարընտա, օնլարը պաթթըրաճագլարը րանա մալիւմտիր :

— Թահսիլի իւլում վէ ֆիւնտն իչին ազալմէտէ տէվլէթ թարաֆընտան Թրանսայա կէօնտէրիլիլ օլան Թիւրք կէնճլէրինին կէրիյէ չաղըլտըղընը տախի Լէվանթ Հէրալտ խալիսանէ թահսին էտէր, շիւնքի դազէթաի մէզպուրուն էֆքեարընճա, աթիտէ քէնտի վաթանլարընտա իչէ Եարար օլմագ նիլէթի իլէ թահսիլի իւլում վէ ֆիւնտն իչին էճնէպի պիր շէհրէ, մէսէլա Փարիզէ, Լօնտրայա Եալոտա Պէրլինէ կիտիպ օրալարտա սէնէլէր իլէ իգամէթ էտէն կէնճլէրտէ վաթան դայրէթի դալմագ, ալտէթլէրինտէ տախի վաթանլարընա հիւսիւ նազար իլէ պազմագլար, Եալոտ վաթանլարընըն հալինէ աշիւ օլմատըղլարընտան, հալի մէզպուրէ չարէ էթմէլին Եօլունու թէմիլիզ դուտրէթլէրի օլամագ, Հալ պուլի մէքըրլը կէնճլէր էճնէպի շէհիրլէրտէ թահսիլ էտէճէրլէրի հիւնէր վէ մալիւմաթը, Էվրօփալը խօճալար մալիլիլ իլէ քէնտի վաթանլարընտա տախի թահսիլ էտէպիլլիլլէր, վէ պու-

վեճակէ հէմ մատարաֆ աղ օլուր, հէմ աէ կէնճէր թուլ միւտտէթ վաթան-լարընտան ուղագ գաւմանըն մուղիրը թէհէրինտէն պէրի օլուրլար :

— Թահֆուղիյէ մէճլիսինէ վարիա օլան թէլէկրաֆլարա նաղարէն, Շամ վէ Անթաքեա շէհիրլէրինաէ գօլէրա-տան թուլթուլարըն սայըսը թէն-դիլ պուլմագտա տըր : Շամտա, մահը յուլիսին 20 սինտէն 26 սընտաէք 680 քիշի իլլէթը մէզպուրէտէն թուլթու-լուպ, 531 ի էօլմիւլ, Անթաքեատա իսէ մահը մէզպուրու Վ9 սընտան 26 սընտաէք 56 քիշի թուլթուլուպ 14 իւ վէֆաթ էթմիւլ : Հալէպտէ երնէ մա-հը մէզպուրու Վ9 սընտան 26 սընտա-տէք 39 քիշի թուլթուլուպ եալընը 20 քիշի վէֆաթ էթմիւլ տիր : Իլլէթը մէզպուրէ Հալէպ վէ Իսքէնտէրիյէ շէհիրլէրինին ճիւղարընտա տախի խայը եհրլէրաէ զուհուր էթմիւլ, լա-քին Շամ իլլէ Պէյրուլթ, եախօտ Շամ իլլէ Սայտա իմանը արասընտա պու-լունան սէմթլէրտէ գուհուր էթմէ-միւլ տիր : Թահֆուղիյէ մէճլիսի հա-լա իքի հէքիմ Սիւրիա թարաֆլարը-նա կէօնտէրմիւլ, վէ եաղընտա պաշ-գա հէքիմլէր տախի կէօնտէրէճէք :

— Պատիրէթ վաղէթասընտա զիքր օլունան թէլէկրաֆլարա նաղարէն, Հէրսէքաէ վագի օլան գարըչըղըր գ խիթաթ պուլմուլ, գարըչըղըր գա սէ-պէպ օլանլար տախի ախը ու կիրիթթ օլունմուլլար :

— Յուլիս 15/27 թարիսիլէ Աֆիօն ԳարաՀիսարընտան եաղըլան պիր մէք-թուպուն մէալինճէ, շէհրի մէզպուր-տէ գահճիւլէտէկէանա իանէ տաղըթ-մաղա թայլին դըլընան գօմիսիօն, Ինկ-լիլ գօմիսիօնու թարաֆընտան մու-գատտէմա իրալ օլունան 400 լիրայը սարֆ էթտիքտէն մատա, ինթիյաճըն քէսրէթինէ նաղարէն, 14,000 զու-րուլ տախի տաղըլարլան էքմէքտէն տօրայը էքմէքճիլէրէ պօրճուլ գալմըլ տըր, Իշպու սօն հաֆթա իշինաէ Իս-թանպօլտա Ինկիլիլէրին գըթըր գօմիսիօնու 1,000 լիրա Գայսէրիյէյէ, 100 լիրա տախի Աֆիօն Գարա Հի-սարընա կէօնտէրտի :

— Փրանսանըն ճէնուպ թարաֆըն-տա վագի օլան սէլլէրտէն զարար-տիտէ օլանլարա իանէ իշին Իսթան-պօլտա թօփլանան աղէ, յուլիս 31 տէ 77,765 ֆրանգայա պալիլ օլտու :

— Պունտան շէնա կիւն ագտէմ Մաճարիսթանըն փաթիթաթը օլան Պուտա-ֆէշթ շէհրինտէ պաղլար վէ թարլար խարապ էտէն, խայըլ էվ-լէրի սիւրիւպ թունա նէհրինէ կէօ-

թիւրէն, 300 գատար ճանլարըն տա-խի թէլէֆինէ սէպէպ օլան շէտիտ սէլլէրտէն զարարտիտէ օլանլար ի-շին քէզպիլք Իսթանպօլուն պաղլ մահալլէրինտէ իանէ տէֆթէրի աչըլ-մըլ տըր :

— Սէօյլէնտիյինէ նաղարէն եա-գընլարտա Իզմիր վէ Սէլանիք ճիւղար-լարընտա խարապ էտիճի սաղանագ-լար եաղմըլ, վէ յուլիս 18/30 թա-րիսիլէ Ստըտամանտան եաղըլան պիր մէթթուպուն սէօղիւնէ նաղարէն, յու-նիս 8/20 վէ տէֆա յուլիս 13/25 տէ, օլ թարաֆլարա տախի տէհէթլու շիմէքլէր վէ տօլու իլլէ պէրապէր շէտիտ եաղմուրլար եաղըպ, պախու-սու Մէզկիթի գարիյէսի վէ Գարա-տաղ նաման եհրլէրաէ չօք խասա-րաթ վէրմիշլէր : Պու սօն հաֆթա ի-շինտէ Իսթանպօլտա տախի շէտիտ եաղմուրլար եաղար իսէ տէ, գարար օլմատը :

ԵՆԻ ՊԻՐ ԽԱԹԹԸ ՀԻՒՄԱՅՈՒՆ

(Ալաֆրանկա օգոստոս 1 տէ Պապը ալի-տէ, պիլճիւլէ վիւքէլաի տէվլէթ հուզու-րունտա եէնի պիր Խաթթը Հիւմայուն օ-գունտու : Իզնիմիտ տէմիր եօլունուն Պաղտատաւէքլէրի կէօթիւրիւմէսի հագ-գընտա Խաթթը միւզպուրտէ Զաթըլաճանէ թարաֆընտան պուլըլան իրատէտէն տօ-լայը պիւթիւն Անատօլու էհալիսինի խա-լիսանէ թէպրիք էտէրիլ : Զիրտէ իւն օ-լունան պէնտ Խաթթը մէզպուրուն այնի սուրէթի տիր :)

« Վէղիրի մէալիտէմիրիմ :

Տէլաիլի ֆիլիյիյէսի իլլէ միւնպէթ վէ միւնպէրհէն օլտուղու կիպի, իւրա-սաի աճալմըլ անճագ տէվլէթին թէքֆիի շէրէֆ վէ իթիպարը, վէ օլ վէճ իլլէ ումուլ թէպանըն միւն-թէզալլ վէ սայէմէնտ օլմալարը գա-ղիյէսի օլուպ, պունուն պիլ ֆիլիճ-րաւը տախի, պիր եանտան լէվաղիմի շէվէթ վէ գուվլէթին իսթիհզարը, վէ տիկէր ճանիպտէն տախի, հէր պիր մէվլի վէ մահալին գապիլիյէթ վէ իսթիտաւընա կէօրէ, էսպապը սէրվէթ վէ թիճարէթին թէրագըրը էմրինէ մէնուլ վէ վապէթմէ պու-լունուպ, էյէրչի ճէնապը իսիւտանըն թէվֆիլգաթը իլահիյէսի տաւը օլա-րագ, գուվլէի տաքէրիյէ վէ պահրի-յէմիլ վէ միւթէֆէրըլուլթըն քէս-պի գուվլէթ վէ ինթիլըմ էյլէմէք-տէ օլտուղու ան պէ ան մէշուր օլ-

մագտա իսէ տէ, իսլահաթը միլքի-յէճէ օլունան թէշէպպիւտաթըն հէ-նուլ պիր նէթիճէ հաղըլ էտէմէմէսի պաղլ նօգսանիյէթ մէպի օլտու-ղունտան, պունուն իսթիքմալը վէ-սաիլի էմրինէ էզ սէր նէվ իթինա օ-լունմաւը, վէ շուլաղըմ կէլէն իսլա-հաթմ միւթէալլիգ ումուրուն իճրա-սընա եալընըլ մէրքէզի խտարէյէ միւնհաղըր գալմայարագ պիլ ճիւմէ վիւլաթ վէ միւթատարիֆին վէ սաի-րէյէ թէնպիհաթը վէ վասայաի միւ-էսսիրէ իճրաւը իլլէ էմիլի զիրաթըն թէքսիր, վէ թէվֆիլի վէ թիմուր եօլ-լարըն ինչատընա տէկին, ումուրու նագիլիյէյի թէհիլին վէ թէսիլ իշին շօն եօլար թանղիմի կիպի աճիլ-յաթմ ինթիմա օլունմաւը, վէ պու-պապտէ եալընըլ պիր ճիհէթ իլլի-զամ օլունմայարագ մէմալիքի տէվ-լէթի ալիյէմիլին հէր թարաֆճա ի-մար ու ինթիլմալընա պագըլմաւը, հաղըլ, վագըթ ֆէվթ էտիլմէյէրէք, մէնաֆիի էհալիճէ միւզթէզա օլան քէնաֆիէի խուսուսաթըն պիր ան աղ-տէմ վիճուտէ կէթիլիլմէսի, գաթիէն մաթլուպունմուլ տուր : Վէ էկէրչի Բուլմէլի ճիհէթինտէ եալըլըլ օլան թարիլին կէրէք էսաւ վէ կէրէք թա-տիլինտէ օլան խաթմ վէ գուսուրա մէպի մէմուլ օլունտուղու կիպի իս-թիֆատէ էտիլմէմիլ իսէ տէ, ալլէ իթլագ եօլարըն մահապէնաթը միւն-քիր օլմայուլ, էհալի վէ թէպաւ-մըլըն պու ճիհէթտէն տախի միւս-թէֆիտ օլմալարը մագտէտինէ պի-նաէն, մէմուլի մէսարիֆաթը թարա-ֆըմըլտան թէալիյէ օլունարագ, Ա-նատօլու գըթթաւընէն էն մահիմ, եա-նի Պաղտատ, ճիհէթինէ պիր խաթթ թիմուր եօլու ինչատը նէզտիմիլտէ մագարէր պուլունտուղունտան, պունուն սուրէթի ինչատը տախի խա-պիւլէլալմըլ իլլէ միւզաքէրէ օլունա-րագ թարաֆըմըլ արղ օլունտուն : Հէման ճէնապը Հագդ հէր հալտէ միւլաֆֆագ պուլուրա : ամին : Յի 29, ճէմաղիլ ախըր, սէնէ 1292:»

Ամէրիգա միսիօնէրլէրի շիրքիթի Թարաֆընտան Միւլէլիֆի զաղէթա Ճ. Բ. Կրին

ԻՍԹԱՆԳՈՒ

ՄԱԹԱՅԱՆ ԱՐԱՄԵԱՆ
Ձագմագըլար, Յակոբեան խան Նոււմ. 12